

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
PODLASKIEGO STOWARZYSZENIA
POMOCY DZIECIOM Z PORAŻENIEM MÓZGOWYM
„JASNY CEL”
ZA ROK 2008**

Białystok dnia 04 marca 2008 r.

Podlaskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel”
15-137 Białystok, ul. Wasilkowska 12/31 – siedziba
15-062 Białystok, ul. Warszawska 43/45 – miejsce prowadzenia działalności
NIP: 542-26-92-744
Regon: 051980929
Organizacja pożytku publicznego: 12.04.2007 r.
Data wpisu do rejestru: 01.02.2001r.
KRS 0000000168

Zarząd Stowarzyszenia:

Od 01.01.2008 Zarząd działał w następującym składzie:

1. Anna Krakowska – Przewodnicząca Zarządu
2. Lucyna Snarska – Z-ca Przewodniczącego Zarządu
3. Urszula Mendryk – Sekretarz
4. Anna Klimek – Członek Zarządu

Na Zebraniu Ogólnym Stowarzyszenia w dniu 17.06.2008r. wybrano Zarząd na kolejną kadencję w osobach:

1. Anna Krakowska – Przewodnicząca Zarządu
2. Beata Ejsmont – Z-ca Przewodniczącego Zarządu
3. Beata Kurzyna – Skarbnik
4. Mariusz Derecki – Sekretarz
5. Agnieszka Domańska – Członek Zarządu

I. Wyciąg ze Statutu Stowarzyszenia określający cele statutowe:

Rozdział 2 Cele i zasady działania

§ 9.

Celem Stowarzyszenia jest niesienie wszechstronnej pomocy dzieciom z porażeniem mózgowym i ich rodzinom, w szczególności poprzez tworzenie wielopłaszczyznowych form rehabilitacji tych dzieci prowadzącej do pełnej ich aktywności życiowej, zawodowej i społecznej.

§ 10.

Cele swoje Stowarzyszenie realizuje poprzez:

- 1) inicjowanie i rozwijanie specjalistycznej pomocy dzieciom z porażeniem mózgowym, poprzez indywidualną i zbiorową działalność fizjoterapeutów, w zakresie fizykoterapii, terapii ruchowej, masażu leczniczego itd; indywidualną i zbiorową działalność psychologów, psychoterapeutów; terapię logopedyczną, w in. formach,
- 2) organizowanie i ułatwianie bezpośrednich kontaktów i wymiany doświadczeń przez rodziców dzieci z porażeniem mózgowym,
- 3) organizowanie i prowadzenie własnych placówek rehabilitacyjno - adaptacyjnych dla dzieci z porażeniem mózgowym oraz współdziałanie z tego rodzaju placówkami w kraju i zagranicą.

- 4) nawiązywanie współpracy ze środowiskami naukowymi, instytucjami, organizacjami społecznymi w zakresie pomocy dzieciom z porażeniem mózgowym; upowszechnianie wiedzy teoretycznej w zakresie rehabilitacji dzieci z porażeniem mózgowym celem jej praktycznego wykorzystania,
- 5) organizowanie i prowadzenie innych form działalności i podejmowanie inicjatyw mających na celu dobro dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w tym zmierzających do integrowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w środowisku dzieci zdrowych,
- 6) prowadzenie działalności wydawniczej,
- 7) współdziałanie z organami samorządowymi, organami administracji państwowej stowarzyszeniami oraz innymi organizacjami społecznymi w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej.
- 8) gromadzenie środków finansowych i materialnych na realizację celów Stowarzyszenia.

Informacja na temat prowadzenia działalności gospodarczej:

Stowarzyszenie nie prowadziło, nie prowadzi i w najbliższym czasie nie planuje prowadzenia działalności gospodarczej.

Informacja na temat statusu organizacji:

Od dnia 12 kwietnia 2007 r. posiadamy status Organizacji Pożytku Publicznego.

II. Sprawozdanie merytoryczne z działalności Podlaskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel”.

Cele zawarte w statucie są realizowane przez prowadzenie placówki rehabilitacyjno - edukacyjnej.

1. Sposób realizowania celów i terapia stosowana w Ośrodku.

Członkowie Podlaskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel” z siedzibą w Białymstoku dążąc do realizacji celów statutowych utworzyli specjalistyczny Ośrodek Diennej Terapii pod nazwą NZOZ Ośrodek Wieloprofilowego Usprawniania Dzieci z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym „Jasny Cel”, gdzie komórką organizacyjną od września 2007r. jest Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Jasny Cel” w Białymstoku. Ośrodek przeznaczony jest przede wszystkim dla dzieci, które ze względu na stopień swej odmienności nie znajdują miejsca w placówkach integracyjnych.

Nasi podopieczni korzystają w jednym miejscu z rehabilitacji i edukacji, terapii: widzenia, psychologicznej, logopedycznej i porad lekarskich. Wiodącą metodą pracy w Ośrodku jest System Nauczania Kierowanego, który wywodzi się z węgierskiej metody Petö. Jest to zintegrowany program oddziaływania na dziecko z porażeniem mózgowym w zakresie ruchu, intelektu i integracji społecznej.

- rehabilitacja ruchowa obejmuje między innymi naukę prawidłowych wzorców ruchowych, kontroli postawy, usprawnianie manualne,
- zajęcia dydaktyczne są dostosowane do możliwości intelektualnych dzieci i obejmują między innymi: kształtowanie umiejętności komunikacji, rozwijanie wyobraźni, słownictwa, stymulację zmysłów, ćwiczenia koncentracji uwagi i wytrwałości,
- zajęcia wychowawcze mają na celu integrację w grupie, kształtowanie zachowań społecznych.

Wykorzystany model usprawniania dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym jest znaną i uznaną na świecie metodą. W Polsce ośrodkiem wzorcowym usprawniania dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym Systemem Nauczania Kierowanego jest Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny dla Dzieci Niepełnosprawnych w Zamościu. System ten na grunt Polski przeniósł dr Zofia Kułakowska, która jest prezesem Polskiego Towarzystwa Kierowanego Nauczania. Nasze Stowarzyszenie jest członkiem tego Towarzystwa. Czerpie stamtąd, jak też z Ośrodka w Zamościu wiedzę merytoryczną dotyczącą pracy systemem Kierowanego Nauczania (szkolenia, konferencje, bezpośrednie kontakty z ludźmi zaangażowanymi w system Kierowanego Nauczania). W październiku 2008r. Stowarzyszenie „Jasny Cel” przystąpiło do projektu „Sieć MPD” w celu zawiązania Federacji Ośrodków z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym.

Ośrodek „Jasny Cel” prowadzi dzieciom systematycznie zajęcia terapeutyczne, których celem było i jest przygotowanie dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym do możliwie samodzielnego życia, w tym przejścia do placówek integracyjnych lub specjalnych.

2. Funkcjonowanie Ośrodka

W roku 2008 usprawnianie kompleksowe i wieloprofilowe dzieci z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym było prowadzone w dzierżawionych pomieszczeniach, przy ul. Warszawskiej 43/45 w Białymstoku. Kwalifikacje dzieci do zajęć w Ośrodku rozpoczynały się w posiadanych przez nas gabinecie lekarskim wizytą u lekarza rehabilitacji.

W roku 2008r pod opieką Stowarzyszenia znajdowało się łącznie (w różnych grupach a także na zajęciach indywidualnych) ponad 40 dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Na zajęcia rehabilitacyjno-edukacyjne w grupach dziennych systematycznie uczęszczało – 10 dzieci, a od października 2008r. - 13-14 dzieci.

W roku 2008r. kontynuowaliśmy zajęcia rehabilitacyjno – edukacyjne.

Od stycznia 2008r. zajęcia prowadzone były w dwóch grupach terapeutycznych:

- grupa dzienna pracująca Systemem Nauczania Kierowanego (5 dzieci), w której zajęcia odbywały się codziennie 7.30 – 14.00; zajęcia były prowadzone przez 2 – 3 fizjoterapeutów i 2 – 3 pedagogów.
- grupa dzienna „Rewalidacyjna” (5 dzieci), w której zajęcia odbywają się codziennie 7.30 – 14.00 (5 – 8 dzieci), zajęcia były prowadzone przez 3 – 4 pedagogów i 2- 4 fizjoterapeutów.

Od października 2008r. zajęcia prowadzone były w trzech grupach terapeutycznych:

- powstała jeszcze jedna grupa pracująca Systemem Nauczania Kierowanego (3-4 dzieci), w której zajęcia odbywały się codziennie 7.30 – 14.00; zajęcia były prowadzone przez 1-2 fizjoterapeutów i 2 pedagogów.

W/w grupy działały też w ramach Przedszkola „Jasny Cel”.

Zajęcia dla dzieci odbywały się od poniedziałku do piątku w kilku grupach:

Planowany ramowy rozkład zajęć w tych grupach.:

7:00 - 8:30 - przyjazd dzieci do Ośrodka

8:00 - zajęcia indywidualne (ok. 1,5 godz w grupie Systemu Nauczania Kierowanego, ok. 2 godz. w grupie rewalidacyjnej):

- indywidualne z pedagogiem,
  - terapia logopedyczna,
  - terapia psychologiczna,
  - terapia widzenia
  - zabiegi rozluźniające - hydrokolatory,
  - masaż,
  - kinezyterapia - ćw. bierne, czynne, ogólnousprawniające, terapia NDT, terapia PNF
- 9:30 - blok śniadaniowy (toaleta, zajęcia logopedyczne, śniadanie, toaleta, odpoczynek)
- 10:25 - powitanie
- 10:40 - sesja ruchowa na materacach
- 11:10 - przerwa - zabawy dowolne
- 11:40 - sesja ruchowa na boksach
- 12:10 - przerwa (odpoczynek)
- 12:20 - szkoła rąk
- 12:30 - sesja edukacyjna
- 13:15 - przygotowanie do obiadu, obiad, toaleta
- 13:45 - zajęcia końcowe, pożegnanie, wyjazd

W grupie rewalidacyjnej zajęcia indywidualne trwają ok. 2 godz. Odbywa się tylko jedna sesja ruchowa.

Plan każdej grupy jest dostosowany do indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka oraz specyficznych potrzeb rewalidacyjnych. W związku z tym rozkład dnia jest modyfikowany.

Do naszego Ośrodka przyjeżdżały też inne dzieci w wieku 1 - 14 lat, którym ustalane były przez lekarza potrzebne zabiegi.

Rehabilitacja w wyżej wymienionych grupach odbywała się podczas zajęć terapeutycznych. Usprawnianie odbywało się głównie według Systemu Nauczania Kierowanego oraz innych metod, które pozwalają jak najlepiej przygotowywać dzieci do dalszych etapów rozwoju.

W grupie dziennej pracującej Systemem Nauczania Kierowanego (dzieci w wieku 6-8 lat) rotacyjnie:

- sesja ruchowa była prowadzona przez: 1-2 fizjoterapeutów i 1 mgr fizjoterapii – terapeutę wspomagającego – stażystę od 18.07.2008r.do końca listopada 2008 r.
- sesje edukacyjne były prowadzone przez: 2 – 3 pedagogów specjalnych

W grupie dziennej Rewalidacyjnej (dzieci w wieku 5-9 lat) rotacyjnie:

- sesja ruchowa była prowadzona przez: 2-3 fizjoterapeutów i 1 mgr rehabilitacji.
- sesje edukacyjne były prowadzone przez: 3- 4 pedagogów specjalnych

W trzeciej - nowo powstałej grupie Systemu Nauczania Kierowanego (dzieci w wieku 3 - 4 lat) rotacyjnie:

- sesja ruchowa była prowadzona przez: 1 - 2 fizjoterapeutów.
- sesje edukacyjne były prowadzone przez: 2 pedagogów specjalnych

Indywidualne zajęcia prowadzili następujący specjaliści: fizjoterapeuci, terapeuci NDT i PNF, terapeuta widzenia, psycholog i logopeda, specjalista od komunikacji pozawerbalnej. Zabiegów masażu udziela masażysta klasyczny.

Cyklicznie odbywały się też porady i konsultacje lekarskie. Korzystaliśmy też ze specjalizacji ortopedycznej Kierownika NZOZ - u. Dzięki temu dzieci miały również konsultację ortopedyczną. Taka struktura zapewniała potrzebującym dzieciom opiekę jednego terapeuty na jedno dziecko.

Co miesiąc odbywały się spotkania terapeutyczne. Specjaliści i osoby pracujące w grupie systematycznie się ze sobą konsultowały, aby mieć pełen obraz pomocy dziecku w różnych sferach jednocześnie. Oprócz tego wszyscy terapeuci raz w miesiącu uczestniczyli w spotkaniach zespołu terapeutycznego, gdzie przekazywane były informacje dotyczące terapii powierzonych nam dzieci. Również systematycznie były udzielane wskazówki rodzicom.

Praca w wymienionych grupach zapewniła integrację rehabilitacji z elementami edukacji, terapii psychologicznej i logopedycznej w jednym czasie i miejscu. Przez to następuje: coraz większa intelektualna, społeczna, komunikacyjna i fizyczna sprawność dzieci, co umożliwia coraz lepsze funkcjonowanie dziecka w rodzinie. Rodzice zaś mają szansę podjęcia pracy zawodowej bez konieczności pełnienia całodobowej opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem w domu. Poprzez łagodzenie stresu związanego z wychowywaniem dziecka niepełnosprawnego następuje polepszenie jakości życia i funkcjonowania całej rodziny.

Dzięki zorganizowaniu opieki (w jednym miejscu i czasie bez obecności rodzica z możliwością jednoczesnego oddziaływania na wszystkie sfery) korzystając też z usług wieloprofilowo wykształconych terapeutów zapewniamy tańsze rozwiązanie w funkcjonowaniu takiej placówki niż organizacja w trybie kompleksowym, gdzie istnieje konieczności utrzymania wielu placówek specjalistycznych oddzielnie.

Zapobiegamy też izolacji społecznej dziecka, które ze względu na swoją niepełnosprawność nie znajduje nigdzie indziej miejsca. Zaspokajana jest też jego naturalna potrzeba bycia w grupie z innymi dziećmi - uczymy ról i zachowań społecznych.

Motywuujemy również rodziców, którzy widząc coraz lepszą sprawność dziecka i nabywając umiejętność opieki nad nim, mając możliwość pracy zawodowej przez oddanie do placówki na kilka godzin dziennie, podejmują wysiłek opieki nad swoim dzieckiem.

Chcąc zachęcać rodziców do kontynuacji prowadzonej w Ośrodku rehabilitacji zostały wprowadzone zeszyty, w których zawarte są zalecenia edukacyjne, fizjoterapeutyczne do pracy w domu. Zostały też sporządzone **plany indywidualne** z zamieszczeniem obrazów docelowych, w których zostały umieszczone kolejne etapy usprawniania dzieci z ujętymi planowanymi osiągnięciami z poszczególnych obszarów rehabilitacji prowadzonej w Ośrodku.

Na bieżąco przekazywane są też informacje dotyczące pracy z dzieckiem w Ośrodku. Zorganizowano też spotkanie z firmą ortopedyczną z Warszawy, która zajmuje się wykonaniem „łusek” (zaopatrzenie ortopedyczne).

Niektóre z dzieci będących pod opieką Ośrodka realizują obowiązek szkolny – nauczanie indywidualne - w Ośrodku „Jasny Cel” (zalecenie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej). Dzieci te są zarejestrowane jako uczniowie w Szkole Publicznej, z tych Szkół przychodzą nauczyciele, aby realizować program edukacyjny. Dziecko w całym procesie usprawniania uczestniczy w naszym Ośrodku.

Na terenie Ośrodka zostały zorganizowane następujące uroczystości i imprezy:

- dnia 18.01.2008r. - „Zabawa choinkowa”,
- dnia 27.03.2008r. - „Bal Wiosenny”.
- dnia 19.05.2008r. - wizyta dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 15 z przedstawieniem zachęcającym dzieci do czytania i szanowania książek – spotkanie integracyjne,
- dnia 29.05.2008r. - Udział w przeglądzie nowoczesnych form tańca w ramach programu „Wiosna Artystyczna”,
- dnia 2.06.2008r. - Dzień Dziecka,
- dnia 26.06.2008r. - Zakończenie Roku, Bal Letni.

- dnia 25.07.2008r. - wyjazd dzieci do Supraśla – spotkanie integracyjne (zwiedzanie Supraśla, przejażdżka bryczką, przejażdżka na koniach pod opieką terapeutów, ognisko, itp.),
- dnia 23.08.2008r. niektóre dzieci z Naszego Ośrodka uczestniczyły w pikniku integracyjnym organizowanym w Bobrowej Dolinie przez ROPS oraz Fundację Aktywnej Rehabilitacji.
- dnia 29.10.2008r. - udział w II przeglądzie piosenki biesiadnej osób niepełnosprawnych „Po ten kwiat...” (Grupa Systemu Nauczania Kierowanego – starsza),
- dnia 13.11.2008r. - udział dzieci w zorganizowanym w Ośrodku „Balu Jesiennym”. Szczególną atrakcją w tym dniu był spektakl pt. „Poskromienie Złośnika” wykonany przez aktorów Teatru Arkadia,
- dnia 28.11.2008r. - udział dzieci w zorganizowanych w Ośrodku „Andrzejkach”,
- dnia 03.12.2008r. - dzieci ze starszej grupy Systemu Nauczania Kierowanego brały udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych zorganizowanych w Szkole Podstawowej Nr 51
- dnia 05.12.2008r. - udział dzieci w zorganizowanym w Ośrodku „Balu Zimowym – Mikołajkach”. W tym dniu dziękowaliśmy naszym wolontariuszom za pracę w Ośrodku i zorganizowaliśmy również „Dzień Wolontariusza”
  - 18.12.2008r. - odbyło się spotkanie Wigilijne, w którym brali udział rodzice, pracownicy i dzieci z Ośrodka.

W związku z koniecznością powiększenia administracji (ze względu na ciągle zgłaszające się dzieci) do prac administracyjno - biurowych została pozyskana z Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w celu odbycia stażu jedna osoba - sekretarka. Następnie została zawarta z wyżej wymienioną osobą umowa o pracę na stanowisko pracownik administracyjno - biurowy oraz zatrudniona została też jedna osoba na stanowisko kierownik ds. kancelaryjnych.

Dalej w ramach Ośrodka od stycznia do kwietnia 2008r. (poza projektem z Urzędu Miejskiego w Białymstoku) działały następujące grupy:

- grupa „**Matki z Dzieckiem**”: poniedziałek 15.00-17.30 (7-8 dzieci),

Oprócz tego w prowadzonym przez Stowarzyszenie Ośrodka „Jasny Cel” odbywały się:

- **zajęcia świetlicowe** codziennie w godzinach 14.00 – 16.30.

Rehabilitacja odbywała się podczas zajęć terapeutycznych prowadzonych głównie wg Systemu Nauczania Kierowanego. Wykorzystywane były również metody Weroniki Sherborne, Dobrego Startu, Porannego Kręgu, Masaż Shantala i M.CH. Knillów. Wszystkie te metody były wdrażane, aby dzieci przygotować jak najlepiej do dalszych etapów rozwoju.

Prowadzone również były zajęcia indywidualne przez różnych specjalistów: fizjoterapeutów, terapeutów NDT i PNF, terapeutę widzenia, psychologa klinicznego i logopedę. W wyznaczonych terminach dzieci poddawane są zabiegowi masażu leczniczego; dzieci uczęszczały na zajęcia z komunikacji pozawerbalnej.

Po uzyskaniu odpowiedniej dojrzałości i umiejętności, dziecko ma możliwość przejścia do systemu otwartego lub integracyjnego edukacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej, albo pozostaje w naszym Ośrodku dziennego pobytu.

Grupach „Matki z Dzieckiem” zamiennie prowadzili:

- zajęcia prowadzili: 1 fizjoterapeuta i 2 pedagogów specjalnych.

Terapia dzieci w wieku 2-3 lat była prowadzona raz w tygodniu w godzinach popołudniowych. Dzieci z rodzicami/rodzicem spotykali się z terapeutami podczas 2-3-godzinnych sesji grupowych. Podczas wspólnej zabawy dzieci uczyły się bycia w grupie, gdzie wprowadzane były elementy Systemu Nauczania Kierowanego. Rodzice poznawali się ze sobą, dzielili się własnymi problemami i przez to stopniowo stawali się dla siebie grupą samopomocową.

Rodzice pod kierunkiem terapeutów uczyli się udzielania właściwego wsparcia swoim dzieciom (aby kontynuować usprawnianie w warunkach domowych) oraz jednocześnie nabywali sił do opieki nad swoim niepełnosprawnym dzieckiem.

Założeniem tej grupy jest to, żeby po kilku spotkaniach rodzice przygotowywani byli do pozostawienia dziecka samego z terapeutą, co z kolei pozwala na stopniowe samodzielne uczestnictwo dziecka w grupie przedszkolnej. Przejście do grupy przedszkolnej odbywa się więc w sposób łagodny i bezstresowy.

Na zajęciach świetlicowe dziećmi w zależności od potrzeby zajmowało się 2- 3 terapeutów. W tym czasie organizowane były zabawy dowolne, tematyczne, zajęcia plastyczne.

Dzieci w obecności rodziców i terapeutów okazjonalnie korzystały incydentalnie również z zajęć w „Sali Doświadczenia Świata” w Zespole Szkół Nr 13 w Białymstoku.

Cyklicznie odbywały się też porady i konsultacje lekarskie.

Dzięki takiej strukturze zapewniliśmy potrzebującym dzieciom opiekę jednego terapeuty na jedno dziecko. Pomagało nam kilku wolontariuszy.

W okresie 1.05.2008r. do 31.12.2008r. - uzyskano dotację w wysokości 40 tys. zł od Urzędu Miejskiego w Białymstoku Departamentu Spraw Społecznych na realizację zadania publicznego

„Zdażyć z pomocą” - wsparcie dzieci i rodzin wychowujących dzieci z dysfunkcją ruchu (mózgowym porażeniem dziecięcym)

W ramach w/w projektu realizowaliśmy cele i zadania we wskazanych obszarach działania.

W Klubie Rodzica - w ramach pomocy i wsparcia wszystkim rodzicom i opiekunom odbywały się spotkania **1 raz w tygodniu (2 h)**, gdzie świadczyli swoje usługi wyznaczeni specjaliści:

- logopeda, terapeuta PNF, psycholog, prawnik.

Po 1 razie w miesiącu każdy wymieniony specjalista oraz masażysta – 4 razy w miesiącu,

Chcąc propagować pomoc rodzinom i opiekunom wychowującym dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym naszą ofertę zawartą w tzw. „Klubie Rodzica” umieściliśmy na naszej stronie internetowej oraz rozpropagowaliśmy wśród innych Stowarzyszeń i w innych placówkach.

Na zajęciach świetlicowych

Zajęcia odbywały się codziennie.

- 4 dni w tygodniu w godz. 14.00 – 16.30,

- 1 raz w tygodniu w godz. 14.00 - 18.00.

Dziećmi w zależności od potrzeby zajmowało się 3 - 4 terapeutów. W tym czasie organizowane były zabawy dowolne, tematyczne, zajęcia plastyczne wg opracowywanego programu. Dzieci korzystały też w wyznaczonym czasie z zajęć **muzykoterapii i dogoterapii**. Zapewniliśmy w ten sposób możliwość pracy zawodowej rodzicom dzieci niepełnosprawnych.

W grupach „Matki z Dzieckiem” – 2 - 3 lata

Liczba dzieci: 4 – 7

Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. Dzieci z rodzicami/rodzicem spotykały się z terapeutami podczas 2,5 godzinnych sesji grupowych. Terapia dzieci w wieku 2-3 r. ż. była prowadzona w dwóch grupach „Matki z Dzieckiem”. Podczas wspólnej zabawy dzieci uczyły się odpowiednich zachowań społecznych w grupie, wprowadzane były też elementy Systemu Nauczania Kierowanego. Rodzice poznawali się ze sobą, dzielili się własnymi problemami i stopniowo stawali się dla siebie grupą samopomocową. Przewidziane były dodatkowo konsultacje lekarskie wg wymagań NFZ oraz raz w miesiącu konsultacje: psychologa, logopedy, terapeuty PNF (2 godziny miesięcznie) i terapeuty NDT – Bobath (3 godziny miesięcznie) oraz masażysty.

Pozostałe terapie - też indywidualna pomoc terapeutyczna dzieciom spoza grup - Do wymienionych obszarów działania, w miarę potrzeb, po przeprowadzonej diagnozie został zatrudniony:

- muzykoterapeuta (2 razy w tygodniu po 2 godziny). Ponadto dzięki pozyskanym środkom ze Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Działalności Muzycznej z siedzibą w Białymstoku od 23.06.2008r. rozszerzaliśmy godziny pracy muzykoterapeuty (1 godzina raz w tygodniu),

- dogoterapeuta (1 raz na tydzień po 1 godzinie).

Prowadzenia zajęć z dogoterapii wg zamieszczonego harmonogramu i kosztorysu możliwe stało się dzięki dofinansowaniu przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Działalności Muzycznej z siedzibą w Białymstoku.

Liczba dzieci spoza grup, uczęszczających z różną częstotliwością do naszego Ośrodka – to ok.14 – 15 dzieci (w tym ok.10 - 11 dzieci rehabilitowanych było w godzinach rannych)

Najważniejszym zadaniem realizowanym przez Ośrodek jest rehabilitacja prowadzona w jednym miejscu, przez różnych specjalistów. Praca w Grupach „Matki z Dzieckiem” cały czas zapewnia integrację rehabilitacji z elementami edukacji, terapii psychologicznej i logopedycznej w jednym czasie i miejscu. Przez co stopniowo następuje: coraz większa intelektualna, społeczna, komunikacyjna i fizyczna sprawność dzieci, co umożliwia jak najlepsze funkcjonowanie dziecka w rodzinie. Rodzice zaś dostali szansę pomocy, instrukcję w opiece i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. Ponadto w grupach wsparcia zapewnialiśmy pomoc różnych specjalistów, gdzie członkowie rodzin otrzymywali wsparcie, nową wiedzę związaną z niepełnosprawnością dziecka, co zapewniło większe i bardziej świadome zaangażowanie rodziców w proces rehabilitacyjny. Poprzez łagodzenie stresu związanego z wychowywaniem dziecka niepełnosprawnego nastąpiło polepszenie jakości życia i funkcjonowania całej rodziny.

Nasze działania spowodowały:

- poprawę funkcjonowania ruchowego dzieci objętych terapią (korzystając z pomocy rehabilitacyjnych)
- poprawę percepcji narządów zmysłu (korzystając z pomocy edukacyjnych) przez włączenie do grupy, gdzie zaspakajaliśmy naturalną potrzebę dziecka bycia w grupie
- umożliwienie podjęcia pracy zawodowej przez rodziców lub opiekunów (szczególnie przez zapewnienie opieki od 14.00 do 16.30 i 18.00 w tzw. „Świetlicy”)

Nasze działania sprawiły poprawę jakości życia rodziny. Spowodowały też zmniejszenie poczucia „zepchnięcia na margines społeczny” rodzin powierzających opiece dziecko niepełnosprawne w naszym Ośrodku.

Aspekt ekonomiczny – gdzie organizacja opieki (w jednym miejscu i czasie bez obecności rodzica z możliwością jednoczesnego oddziaływania na wszystkie sfery) korzystając z usług wieloprofilowo wykształconych terapeutów okazuje się rozwiązaniem tańszym niż organizacja w trybie kompleksowym, gdzie istnieje konieczności utrzymania wielu placówek specjalistycznych oddzielnie.

Aspekt społeczny – gdzie zapobieganie izolacji społecznej dziecka (które ze względu na swoją niepełnosprawność nie znajduje nigdzie indziej miejsca) zaspokoilo jego naturalną potrzebę bycia w grupie z innymi, uczenia się ról i zachowań społecznych – Grupy „Matki z Dzieckiem”.

Aspekt psychologiczny - gdzie wspierani i zmotywowani rodzice (coraz lepszą sprawnością dziecka i nabytą umiejętnością opieki nad nim), mieli możliwość zdobycia wiedzy, wsparcia, itp. oraz podejmowali wysiłek opieki nad swoim dzieckiem.

3. Kadra Ośrodka „Jasny Cel” - osoby zatrudnione na umowy o pracę i umowy cywilno – prawne

1. Anna Krakowska – przewodnicząca Stowarzyszenia. Dyrektor Przedszkola
magister pedagogiki wczesnoszkolnej.

2. Mirosław Kuprianowicz – dyrektor organizacyjno – prawny magister prawa

3. Krzysztof Rembeliński – dyrektor NZOZ – magister prawa

4. **dr Krzysztof Rogowski – kierownik NZOZ-u** -lekarz rehabilitacji medycznej, ortopedii i traumatologii oraz medycyny sportowej
5. **dr n. med. Dorota Sienkiewicz** - lekarz pediatra i rehabilitacji
6. **dr n. med. Beata Olchowik** -lekarz rehabilitacji
7. **Iwona Kalinowska** - fizjoterapeuta
8. **Małgorzata Władzielczyk** -mgr pedagogiki specjalnej
9. **Agnieszka Sadkowska** - fizjoterapeuta
10. **Ewa Zadrozna** - mgr rehabilitacji
11. **Monika Czużdaniuk** - fizjoterapeuta, magister pedagogiki specjalnej (specjalność: terapeutyczna)
12. **Magdalena Sienkiewicz** - fizjoterapeuta,
13. **Karolina Nalewajek** - mgr pedagogiki rewalidacyjnej
14. **Anna Matuk** - licencjat pedagogiki rewalidacyjnej
15. **Beata Matosiuk** - mgr pedagogiki rewalidacyjnej
16. **Joanna Piotrowska** - mgr pedagogiki rewalidacyjnej
17. **Joanna Stachurska** - magister pedagogiki specjalnej i logopeda
18. **Beata Gładyszewska** - technik fizjoterapii, terapeuta NDT
19. **Marzenna Radecka** - magister psychologii – specjalność Społeczna Psychologia Kliniczna,
20. **Lucyna Snarska** - mgr pedagogiki specjalnej, terapeuta widzenia,
21. **Adam Kościukiewicz** - masażysta leczniczy
22. **Joanna Onufryjuk** - magister pedagogiki specjalnej, specjalista do komunikacji pozawerbalnej
23. **Anna Kulikowska** – stażystka - magister fizjoterapii. Studia Akademii Medycznej w Warszawie
24. **Agata Tarasiuk** – pracownik administracyjno – biurowy - mgr ekonomii
25. **Justyna Jankowska** – Kierownik ds kancelaryjnych – mgr administracji
26. **Małgorzata Szymanowska** – mgr logopeda
27. **Mirosława Słowik** – mgr psychologii
28. **Ewelina Kuczyńska** – mgr psychologii
29. **Elżbieta Krzewska** – mgr pedagogiki niepełnosprawnych intelektualnie
30. **Ewa Szmuksta** – licencjat pedagogiki
31. **Agnieszka Leszczuk**- mgr fizjoterapii
32. **Agnieszka Domańska** - mgr pedagogiki wczesnoszkolnej
33. **Joanna Małgorzata Jakubas** - mgr pedagogiki terapeutycznej; studia podyplomowe w zakresie fizjoprofilaktyki i korektywy
34. **Maria Małgorzata Jermakowicz** – technik fizjoterapii

4. Promocja pracy Ośrodka, ważniejsze wydarzenia i szkolenia

Chcąc propagować konieczność istnienia Ośrodków dla dzieci, które nie znajdują nigdzie indziej miejsca ze względu na swoją niepełnosprawność, promowaliśmy naszą działalność przez umożliwienie obserwacji i odbywania praktyk wg naszego sposobu usprawniania udzielania audycji itp.:

- słuchacze Zamiejscowego Wydziału Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej w ramach studiów kierunku FIZJOTERAPII Ewie Sadowskiej – 12.01 – 27.02.2008r. - praktyka zawodowa,
- słuchacze Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Monice Kalinowskiej – na podstawie umowy Nr 1/DWP/2008 zawartej 07.03.2008r. pomiędzy Podlaskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel”, a Akademią Medyczną w Białymstoku – praktyka zawodowa – w dniach 04.02. - 13.02.2008r.,
- studentkom z Kosmetologii - 15.02.2008r. - obserwacja usprawniania,
- nagrywanie pracy Ośrodka przez redaktor Dorotę Kuc z Telewizji Białystok – 17.01.2008r.,
- 19.01 - 20.01.2008r. - krótka emisja w lokalnych wiadomościach - „Obiektyw”, zmontowanego z wcześniej nagrywanego materiału informacji, dotyczącej niejasnej przyszłości Stowarzyszenia „Jasny Cel” (Dramatyczna Sytuacja Dzieci z Porażeniem Mózgowym),
- 23.01.2008r. udział przedstawicieli w audycji na żywo w Radiu Białystok, pt. „Bez Barrier”,
- 13.02.2008r. udział w spotkaniu z przedstawicielami Stowarzyszenia „Nasze Podlasie”,
- 05.03.2008r. przekazano wypełnione przez rodziców ankiety dotyczące usprawniania dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, potrzebne do przygotowania prezentacji na konferencję naukową, Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Neurologii i Rehabilitacji Dziecięcej, Samodzielnego Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku,
- 31.03.2008r. obserwacja pracy grupy „Matki z Dzieckiem” w ramach wczesnego wspomaganie prowadzonego w naszym Ośrodku oraz rozmowy ze specjalistami pracującymi z małymi dziećmi przez pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej z Wysokiego Mazowiecka.
- słuchaczkom Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku Monice Kalinowskiej i Annie Lech – na podstawie umowy Nr 1/DWP/2008 zawartej 07.03.2008r. pomiędzy Podlaskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel”, a Akademią Medyczną w Białymstoku – praktyka zawodowa – w dniach 16.04 – 06.05.2008r.,
- słuchaczkom Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej: Beacie Matosiuk, Elżbiecie Lebowskiej, Katarzynie Banczer, w ramach specjalności: pedagogika niepełnosprawnych intelektualnie – 17.03. - 10.04.2008r. - praktyka pedagogiczna,
- 13 studentkom z Uniwersytetu w Białymstoku. Pedagogika Opiekunczo – Wychowawcza – praktyka pedagogiczna -15 godz. - 20.05 – 16.06.2008r. (opiekunowie praktyk – prof. Jadwiga Izdebska i prof. Michał Balicki),
- nagrywanie pracy Ośrodka przez red. Beatę Hyży - Czołpińską z Telewizji Białystok – 09.04. i 14.04.2008r. Materiały z nagrania zostały wykorzystane do reportaży:
  - * z cyklu „Pozytywni” - emisja odbyła się 26.04.2008r. o godz. 18:40 i 30.04.2008r. o godz. 19:20 w Telewizji Białystok, kolejna emisja odbyła się 11.09.2008r. o godz. 18:45 w Telewizji Białystok,
  - * z cyklu „STOP REPORTAŻ” w programie „Jest takie miejsce”, w którym została nadana emisja reportażu opowiadającego o Podlaskim Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel”, pierwszym i jedynym na Podlasiu specjalistycznym Ośrodku Wieloprofilowego Usprawniania Dzieci z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym – emisja odbyła się 14.06.2008r. o godz. 18:30

- w czerwcu 2008r. Pani Dagna Trochimowicz, studentka Nauczycielskiego Kolegium Rewalidacji, Resocjalizacji i Wychowania Fizycznego w Białymstoku, obroniła pracę licencjacką na temat „Działalność placówki rehabilitacyjnej w ocenie rodziców – przykład Ośrodka „Jasny Cel” w Białymstoku”.
- 28 czerwca na scenie Teatru Dramatycznego odbyło się podsumowanie konkursu Społeczna Dusza, do którego została zgłoszona przez przedstawiciela Stowarzyszenia Pani Marzena Kowalczyk. O tytuł „Społecznej Duszy” mogły ubiegać się osoby, które poza pracą zawodową na rzecz Miasta w strukturach administracji publicznej znalazły jeszcze czas na działalność społeczną i charytatywną.
- zgodziliśmy się na wykonanie zdjęć dzieci z 2 grup przedszkolnych, fotografie umieszczone były dnia 26.06.2008r. w Kurierze Porannym w dodatku - Przedszkolaki 2008r.,
- dnia 14.07.2008r. Przez reportera Super Ekspresu zostały zrobione jednej z podopiecznych zdjęcia, a następnie został przeprowadzony wywiad z mamą dziecka. Materiał ten potrzebny był do napisania artykułu.
- umożliwienia obserwacji i odbywania praktyk wg naszego sposobu usprawniania studentom II i III roku Pedagogiki Rewalidacyjnej Uniwersytetu w Białymstoku, Wydziału Pedagogiki i Psychologii,
- 2 studentkom z Nauczycielskiego Kolegium w Białymstoku. Rewalidacji, Resocjalizacji i Wychowania Fizycznego,
- dnia 11.11.2008r. podczas Balu Niepodległości odbyła się aukcja prac dzieci z Ośrodka. Dochód z aukcji został przekazany dnia 17.11.2008r. na ręce Dyrekcji Ośrodka. Pozyskane w ten sposób środki finansowe przeznaczone zostaną na polepszenie rehabilitacji prowadzonej w Ośrodku,
- dnia 25.11.2008r. udział Dyrekcji w konferencji „O godność osób niepełnosprawnych” w Auli Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, gdzie prezentowany był wiodący system usprawniania w naszym Ośrodku – System Nauczania Kierowanego,
- dnia 2.12.2008r. z inicjatywy Ośrodka „Jasny Cel” w Białymstoku Wojewoda Podlaski Maciej Żywno wspólnie z zastępcą Prezydenta Miasta Białegostoku Tadeuszem Arłukowiczem oraz dyrektorem Departamentu Spraw Społecznych UM Białystok Adamem Kurlutą oraz dyrektorem Departamentu Edukacji Wojciechem Janowiczem odwiedzili Ośrodek Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem” dla dzieci z dysfunkcjami ruchu w Zamościu.

Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z modelowym ośrodkiem wsparcia dzieci niepełnosprawnych, szczególnie z uwzględnieniem porażenia mózgowego. Zapoczątkowało to prace w województwie podlaskim nad wzmocnieniem działań organizacji pozarządowych pracujących z dziećmi i rodzinami dotkniętymi tym zjawiskiem i wypracowaniem sposobu pomocy rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi.

- dnia 10.12.2008r. kolejni pracownicy Ośrodka „Jasny Cel” w Białymstoku udali się na wizytę do Ośrodka Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem” dla dzieci z dysfunkcjami ruchu w Zamościu w celu wykorzystania doświadczeń wypracowanych przez w/w Ośrodek i wprowadzenia ich do usprawniania pracy w naszym Ośrodku.

- w dniach 20-21.12.2008r. w gazecie „Nasz Dziennik” ukazał się artykuł pt. „Ośrodek, który potrafi pomóc”, opisujący sposób rehabilitacji w Ośrodku prowadzonym przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel” z Białegostoku.

Ze względu na to, że jesteśmy jedyną tego typu placówką w województwie podlaskim, cieszy nas możliwość pokazania i przekazywania naszego sposobu rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych.

Aby Ośrodek posiadał profesjonalnie wykwalifikowaną kadrę intensywnie doskonaliliśmy warsztat pracy na następujących szkoleniach:

- 16.01. - 18.01.2008r. przedstawiciel Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczył w kursie „Prowadzenie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych z dziećmi upośledzonymi umysłowo w stopniu głębokim, który odbył się w Przedszkolu Specjalnym „Orzeszek” w Poznaniu,
- 12.02.2008. przedstawiciel Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczył w wojewódzkiej konferencji „Racjonalne żywienie pięcioletków. Program edukacyjny „Co warto jeść”, sala konferencyjna Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku,
- 28.03. - 29.03.2008r. udział 2 przedstawicieli w kursie podstawowym „MAKATON” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Specjalnej Troski „Jeden Świat”,
- 20.04 – 24.04.2008r. przedstawiciel Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczył w kursie PNF Pediatrii (częściowo finansowany przez Stowarzyszenie),
- 03.04.2008. przedstawiciel Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczył w konferencji „Bliżej dziecka – wspomaganie rozwoju dziecka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”, gdzie wygłaszał referat pt. „Właściwości wieku rozwojowego dzieci 3-10 letnich a program wspierania rozwoju”
- 17.05. - 18.05.2008r. - przedstawiciel Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczył w kursie „PNF w wodzie” - w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku ul. Baranowicka 203,
- 03.06.2008r. - udział Anny Krakowskiej – Dyrektora Niepublicznego Przedszkola Specjalnego „Jasny Cel” w Białymstoku – w naradzie szkoleniowej dyrektorów przedszkoli w Miejskim Domu Kultury w Białymstoku, przy ul. Warszawskiej 79a,
- 10.06.2008r. - udział przedstawiciela Stowarzyszenia „Jasny Cel” w szkoleniu „Informacja o realizacji rocznego planu nadzoru pedagogicznego – jak ją opracować?”
- 25.06.2008r. - udział 2 przedstawicieli Stowarzyszenia „Jasny Cel” w spotkaniu dotyczącym wczesnego wspomaganie – Przedszkole Integrycyjne Nr 26 w Białymstoku.
- 21.04.2008r. 3 osoby (lekarz, dyrektor organizacyjno-prawny i pedagog – odpowiedzialny za funkcjonowanie Przedszkola) z Ośrodka „Jasny Cel” (jako delegacja) pojechało na jednodniową wizytę do wzorcowego Ośrodka prowadzonego przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem” w Zamościu. Celem wizyty było poznanie pracy ww. Ośrodka, organizacji pracy. Pani dyrektor Maria Król podzieliła się swoim doświadczeniem w prowadzeniu specjalistycznej placówki. Doświadczenia bardzo pomogły w planowaniu dalszej pracy naszej placówki.
- 24.08 – 28.08.2008r. oraz 27.09. - 01.10.2008r. - 2 przedstawicieli Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczyło w kursie PNF Podstawowy – organizowanym przez REHA PLUS (częściowo finansowany przez Stowarzyszenie),
- 10.09.2008. - 2 przedstawicieli Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczyło w szkoleniu BHP – organizowanym przez MODM,
- 19.09.2008r. - 4 przedstawicieli Stowarzyszenia „Jasny Cel” uczestniczyło w szkoleniu „Zarządzanie zespołem w organizacji pozarządowej”. Szkolenie przygotowane było w ramach projektu „Białystok - wspólna sprawa”. Organizowane przez Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku i Urząd Miejski w Białymstoku.
- 20.09. - 21.09.2008r. oraz 27.09. - 28.09.2008r. udział 1 przedstawiciela w szkoleniu w ramach projektu „Razem dla Regionu” organizowanym przez Klub Myśli Społecznej Inicjatywy w partnerstwie z COLLEGIUM CIVITAS,
- 27.09.2008r. - udział 2 przedstawicieli w szkoleniu „Kadry w organizacji pozarządowej”. Szkolenie przygotowane było w ramach projektu „Białystok - wspólna sprawa”. Organizowane przez Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku i Urząd Miejski w Białymstoku.

- 30.09.2008r. - udział 1 przedstawiciela Stowarzyszenia „Jasny Cel” w konferencji „Ekonomia społeczna w praktyce – nowe perspektywy” - konferencja w ramach projektu „Podlaski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej”.
- w dniach 27.09. - 01.10.2008r. udział 2 przedstawicielek w kursie „PNF Podstawowy” organizowanym przez REHA PLUS,
- 11.10.2008r. udział 1 przedstawiciela w seminarium dla realizatorów „Szkoły dla Rodziców i wychowawców” zorganizowane w ramach rządowego Programu „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” wdrażanego przez MEN we współpracy z CMPPP,
- 16.10.2008r. udział 9 przedstawicielek w szkoleniu na temat „Organizacji, planowania i tworzenia programu wychowawczego i programu profilaktyki”, tzw. warsztatów dla rad pedagogicznych,
- 17 – 18.10.2008r. - udział 2 przedstawicieli w konferencji pt. „W poszukiwaniu rozwiązań systemowych – standardy postępowania z dzieckiem z mózgowym porażeniem dziecięcym, konsolidacja działań i federalizacja instytucji”, która odbyła się w Zamościu,
- 06.11.2008r. udział 5 przedstawicielek w szkoleniu okresowym BHP,
- 07.11.2008r. Udział 1 przedstawicielki w szkoleniu pt. „Pozyskiwanie funduszy, źródła polskie i unijne” organizowanym przez OWOP
- 15.11.2008r. udział 1 przedstawicielki w szkoleniu na temat „Padaczka jest chorobą, którą można leczyć” organizowanym przez PSTIS,
- 12.11. – 18.11.2008r. szkolenie BHP,
- 17.11. – 21.11.2008r. udział 2 przedstawicielek w szkoleniu pt. „Podstawowe założenia, zasady i metodyka wieloprofilowego usprawniania dzieci z wczesnym uszkodzeniem mózgu w systemie Nauczania Kierowanego” organizowanym przez Stowarzyszenie „Krok za Krokiem” w Zamościu,
- 22.11.2008r. udział 2 przedstawicielek w szkoleniu „Kontakty z mediami, kreowanie wizerunku organizacji pozarządowej”. Szkolenie w ramach projektu „Białystok – wspólna sprawa” organizowane przez OWOP,
- 12.12.2008r. udział 2 przedstawicielek w szkoleniu pt. „Rozwiązywanie konfliktów w organizacji pozarządowej”. Szkolenie w ramach projektu „Białystok – wspólna sprawa” organizowane przez OWOP,
- 26.11.2008r. - 20.01.2009r. - udział 1 przedstawicielki w projekcie pt. „Podlaski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej” (6 dni),
- z Systemu Nauczania Kierowanego, które odbyło się w dniach 17 – 21.11.2008r. w Stowarzyszeniu „Krok za krokiem” w Zamościu.
- 16 – 18.12.2008r. udział 1 przedstawicielki w projekcie pt. Bądź aktywny, bądź najlepszy” - ramach szkoleń oraz specjalistycznego doradztwa dla kadr instytucji pomocy społecznej.

Personel doskonalił się też:

- w zakresie prowadzenia rehabilitacji dzieci z dysfunkcją ruchu,
- w zakresie pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych i innych specjalistycznych.

Dzieci, które rokowały do przejścia do placówek integracyjnych, były przez zespół do tego przygotowywane.

Większość personelu pracującego jako terapeuci została przeszkolona w Systemie Nauczania Kierowanego. Planujemy systematyczne szkolenie kolejnych osób.

Przedstawiciele Zarządu Stowarzyszenia brali udział:

- 07.01.2008r. udział przedstawicieli w spotkaniu z Marszałkiem Województwa Podlaskiego p. Dariuszem Piontkowskim, w sprawie pomocy dotyczącej istnienia naszego Ośrodka, który znalazł się na granicy likwidacji w wyniku niesprawdliwego kontraktowania usług

- świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki (Rozporządzenie Nr 60 - NFZ – odnośnie niesprawiedliwego kontraktowania usług świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki),
- 14.01.2008r. udział przedstawicieli w spotkaniu z przedstawicielami firmy konsultingowej „Thomas Consulting”, w sprawie możliwości pozyskiwania środków finansowych (pisanie projektów),
  - 04.02.2008r. udział przedstawicieli w spotkaniu z Posłem Damianem Raczkowskim, w sprawie interwencji dotyczącej Rozporządzenia Nr 60 - NFZ – odnośnie niesprawiedliwego kontraktowania usług świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki,
  - 11.02.2008r. udział przedstawicieli w spotkaniu z Wojewodą Podlaskim p. Maciejem Żywno, w sprawie interwencji w Ministerstwie Zdrowia i u Prezesa NFZ dotyczącego Rozporządzenia Nr 60 - NFZ – odnośnie niesprawiedliwego kontraktowania usług świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki,
  - 19.02.2008r. udział przedstawicieli w spotkaniu z Dyr. Podlaskiego NFZ, odnośnie kontraktowania usług świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki, (Rozporządzenie Nr 60 – NFZ).
  - 02.04.2008r. wraz z Wojewodą Podlaskim p. Maciejem Żywno, w spotkaniu – interwencji - w Ministerstwie Zdrowia i u Prezesa NFZ dotyczącego Rozporządzenia Nr 60 - NFZ – odnośnie niesprawiedliwego kontraktowania usług świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki (spotkanie przeniesione z 11.02.2008r.)
  - w kilku spotkaniach w ww. sprawie z Dyr. Podlaskiego NFZ, odnośnie kontraktowania usług świadczonych przez specjalistyczne Ośrodki, (Rozporządzenie Nr 60 – NFZ) – rozmowy dotyczyły podniesienia ceny za punkt, renegocjacja umowy, itp.
  - w związku ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na miejsca w Ośrodku „Jasny Cel” i potrzebą rozładowania ciągle zatłoczonych sal i pokoi rehabilitacyjnych, prowadzone są intensywne rozmowy z przedstawicielami administracji publicznej, dyrektorów szkół oraz różnych innych instytucji w celu możliwości wynajęcia- dzierżawy nowych pomieszczeń.

Ponadto przedstawiciele Stowarzyszenia uczestniczyli:

- 18.02.2008r. udział przedstawicieli na konferencji „Wspólnie dla Podlasia” w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku (promowanie dobrych praktyk i modelowych rozwiązań w zakresie standardów współpracy administracji rządowej samorządów i organizacji pozarządowych),
- 12.03.2008r. udział przedstawicieli w Seminarium i Warsztatach „Osoba Niepełnosprawna na Rynku Pracy”, organizowane przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości, w auli Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku,
- 17.03.2008r. udział przedstawicieli Ośrodka w spotkaniach z dyrekcją Szkoły Specjalnej, przy ul. Krakowskiej w Białymstoku i Szkoły Specjalnej Nr 11, przy ul. Rzemieślniczej w Białymstoku.
- 19.04.2008r. udział przedstawicieli w Forum Inicjatyw Pozarządowych, gdzie Stowarzyszenie prezentowało się na wyodrębnionym stoisku oraz były wybierane nowe osoby do Zespołu Konsultacyjnego przy Prezydencie Miasta Białegostoku,
- 06.05.2008r. - udział dzieci i pracującego personelu w Marszu Godności Osob Niepełnosprawnych – Festyn Integracyjny Białystok 2008r.,
- 19.05.2008r. udział przedstawicieli w konferencji „Białystok – miasto przyjazne osobom niepełnosprawnym” - Hotel Gołębiowski – sala kongresowa przy ul. Pałacowej 7 w Białymstoku,
- 04.06.- 05.06.2008r. udział przedstawiciela Ośrodka w konferencji „Kształcenie integracyjne – postulaty i rzeczywistość w Zespole Szkół Odzieżowych na ul. Sienkiewicza.

- 26.08.2008r. Przedstawiciel Stowarzyszenia – Dyrektor Przedszkola „Jasny Cel” uczestniczył w Naradzie kuratora z dyrektorami szkół z województwa podlaskiego. Sprawozdanie z realizacji nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2007/2008,
- 02.09.2008r. Przedstawiciel Stowarzyszenia – Dyrektor Przedszkola „Jasny Cel” uczestniczył w Inauguracji Roku Szkolnego 2008/2009 na zaproszenie Prezydenta Miasta Białegostoku (godz. 09:00 Msza Święta w Katedrze, godz. 10:00 uroczystość w Auli Magna Pałacu Branickich, ul. Kilińskiego 1).
- dnia 25.11.2008r. udział Dyrekcji w konferencji „O godność osób niepełnosprawnych” w Auli Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku,
- dnia 10.12.2008r. udział Dyrekcji Ośrodka w spotkaniu opłatkowym organizowanym przez Prezydenta Miasta Białegostoku oraz przedstawicieli Samorządu Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych w Auli Magna Pałacu Branickich w Białymstoku,
- od dnia 20 - 21.09.2008r. 1 przedstawiciel bierze udział w projekcie „Razem dla regionu” przeznaczonym dla działaczy samorządowych, działaczy i liderów organizacji pozarządowych z obszaru Podlasia zorganizowanym przez Klub Myśli Społecznej Inicjatywy w partnerstwie z Collegium Civitas. Honorowy patronat nad projektem objął Wojewoda Podlaski, Pan Maciej Żywno.

Przedstawiciel Stowarzyszenia „Jasny Cel” pan Tomasz Biedrzycki, który został powołany do pracy w Komisji ds. likwidacji barier architektonicznych na terenie miasta Białegostoku, systematycznie uczestniczył w spotkaniach zorganizowanych w Departamencie Spraw Społecznych,

W celu objęcia opieką rehabilitacyjną większej ilości ciągle zgłaszających się dzieci oraz dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Ośrodka informujemy, że:

- wydzierżawione dodatkowo pomieszczenia w budynku przy ul Warszawskiej 43/45, zostały dostosowane i przygotowane do pracy,
- 04.03.2008r. wysłano wniosek o odbycie zastępczej służby wojskowej przez 2 osoby do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Biuro do Spraw Obronnych i Ochrony Informacji Niejawnych, Wydział Służby Zastępczej,
- 26.06.2008r. po raz kolejny wysłano wniosek o odbycie zastępczej służby wojskowej przez 2 osoby do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Biuro do Spraw Obronnych i Ochrony Informacji Niejawnych, Wydział Służby Zastępczej,
- 31.12.2008r. wystąpiono do Urzędu Pracy z wnioskiem o odbycie stażu dla 7 osób (fizjoterapeuta – 3 osoby, pedagog specjalny – 2 osoby, tyflopedagog – terapeuta widzenia -1 osoba, pracownik administracyjno – biurowy – 1 osoba).
- przewodnicząca Stowarzyszenia systematycznie do 19.04.2008r. uczestniczyła w pracach zespołu konsultacyjnego Organizacji Pozarządowych przy Prezydencie Miasta Białegostoku r. Przewodnicząca Stowarzyszenia „Jasny Cel” po zakończonej kadencji zrezygnowała z uczestnictwa i z kandydowania na członka Zespołu Konsultacyjnego przy Prezydencie Miasta Białegostoku

Cały czas współpracowaliśmy w procesie rehabilitacji z następującymi podwykonawcami:

- Bartłomiej Maciuszko - certyfikat księgowy Nr 19973/2007 – obsługa księgowa Stowarzyszenia
- NZOZ Laboratorium Analityczno - Bakteriologiczne „LAB”, 15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 14 – wykonanie badań materiału dostarczonego do laboratorium lub pobranego w laboratorium na podstawie skierowań

- NZOZ „SILOE” s.c. Katarzyna Jachimowicz, Justyna Łozowska, 15- 161n Białystok, ul. Raginisa 87/2 – udzielanie konsultacji medycznych w przypadku zachorowań wymagających hospitalizacji i wystawiania skierowań do szpitala w celu dalszej specjalistycznej opieki rehabilitacyjnej; wykonanie badań EKG na podstawie skierowań.
- Niepubliczny Rehabilitacyjny Zakład s.c., 15-062 Białystok, ul. Warszawska 43/45 – udzielanie zabiegów rehabilitacyjnych magnetoterapii i elektroterapii w gabinecie fizykoterapii na rzecz pacjentów kierowanych przez Zleceniodawcę,
- Zakłady Pralnicze „Femina” – Spółdzielnia Pracy- 15-227 Białystok, ul. Hetmańska 92 – oraz Pralnia „VIVA” – gdzie świadczone są usługi pralnicze na rzecz Stowarzyszenia,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Działalności Muzycznej z siedzibą w Białymstoku,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Zdrowia, ul. Orzeszkowej 32, 15-084 Białystok, gdzie nasi pracownicy kierowani byli na potrzebne badania.

W realizacji całości zadania i rozpowszechnianiu prowadzonego przez Stowarzyszenie sposobu usprawniania pomagali i pomagają nam:

- Maltańska Służba Medyczna w Białymstoku, której przedstawiciele pomagają w opiece nad dziećmi z Ośrodka oraz w pracach porządkowych,
- Polskie Towarzystwo Kierowanego Nauczania z siedzibą w Warszawie, które organizuje konferencje, spotkania dotyczące współczesnych metod rehabilitacji dzieci z MPDZ. Propaguje też wiodącą w naszym Ośrodku metodę usprawniania – System Nauczania Kierowanego,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem” w Zamościu, z którym został podpisany list intencyjny prowadzący do utworzenia sieci polskich organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób z porażeniem mózgowym w celu:
  - wypracowania standardów opieki, usprawniania i edukacji dzieci niepełnosprawnych i na ich podstawie przyjęcia i wdrożenia jednolitego modelu usprawniania i edukacji dzieci niepełnosprawnych,
  - dokonania weryfikacji pracy placówek działających na rzecz dzieci z porażeniem mózgowym w oparciu o ww. standardy oraz wybór placówek rekomendowanych i stworzenie stabilnego i regularnego systemu komunikacji dla organizacji działających na rzecz osób z porażeniem mózgowym,
  - lobbingu na rzecz poprawy jakości życia, odpowiedniej edukacji, rehabilitacji, dostępu do rynku pracy, wspieranego mieszkalnictwa.
- „Caritas Accademica”- Duszpasterstwo Akademickie przy Katedrze w Białymstoku, gdzie korzystamy z pomocy wolontariuszy,
- Centrum Organizacji Pozarządowych w Białymstoku, które służy nam nie tylko wiedzą merytoryczną w prowadzeniu potrzebnych działań, ale wspomaga nas w działaniu,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Działalności Muzycznej z siedzibą w Białymstoku, które dofinansowuje muzykoterapię i dogoterapię,
- Departament Spraw Społecznych oraz Departament Edukacji i Sportu w Białymstoku, którzy służą nam wiedzą merytoryczną w prowadzeniu potrzebnych działań,
- Kuratorium Oświaty w Białymstoku, które służy nam również wiedzą merytoryczną w prowadzeniu potrzebnych działań,
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna nr 2 w Białymstoku, ul. Mazowiecka 35, - objęcie dzieci z Ośrodka opieką poradni,
- KAMSOF – sklep komputerowy w Białymstoku, który służy nam pomocą w zakupie potrzebnego sprzętu komputerowego oraz w jego obsłudze,
- OPEN EDUCATION GROUP, które wykupiło serwer i domeny do prowadzenia strony internetowej naszego Stowarzyszenia,

- Polomozbyt Plus – Dealer Fiata, gdzie Prezes, w miarę potrzeb udostępnia posiadane samochody do transportu,
- OVAY Centrum Promocji i Edukacji, które nie tylko na swojej stronie internetowej propaguje działalność naszego Stowarzyszenia,
- Zespół Szkół nr 11 w Białymstoku, gdzie Dyrekcja służy nie tylko pomocą merytoryczną, ale i kadrową,
- Narodowy Fundusz Zdrowia – Oddział Podlaski w Białymstoku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku,
- Miejski Ośrodek Gminny w Tykocinie
- oraz inne sklepy i instytucje, które sponsorują naszą działalność np. Zakład Energetyczny w Białymstoku, Polmos Białystok, MAKRO Białystok i inne.

5. Pozyskiwanie i wydatkowanie środków finansowych.

a.) Starając się o pozyskanie dodatkowych środków finansowych Stowarzyszenie złożyło następujące wnioski:

- do Urzędu Miejskiego w Białymstoku Departamentu Spraw Społecznych na realizację zadania publicznego „Zdażyć z pomocą” - wsparcie dzieci i rodzin wychowujących dzieci z dysfunkcją ruchu (mózgowym porażeniem dziecięcym) w okresie 1.05.2008r. do 31.12.2008r. - uzyskano dotację w wysokości 40 tys. zł
- do Urzędu Miejskiego w Białymstoku Departamentu Spraw Społecznych na realizację zadania publicznego polegającego na wsparciu prowadzenia ośrodka rehabilitacyjno – edukacyjnego dla dzieci z porażeniem mózgowym w okresie 11.02.2008r. do 31.12.2010r. - w roku 2008 uzyskano z tego tytułu kwotę w wysokości 200 tys. zł

Wyżej wymienione dotacje zostały rozliczone. Sprawozdania z wykonania zadań publicznych zostały złożone.

Ponadto:

- w związku z koniecznością aktualizacji kontraktu zawartego z Narodowym Funduszem Zdrowia złożyliśmy stosowne dokumenty i uczestniczyliśmy w związanych z tym negocjacjach i podpisaliśmy kontrakt na kolejne lata.
- aby pozyskać dodatkowe pomoce edukacyjne nasza placówka – Przedszkole „Jasny Cel” brała udział w akcji „TESCO dla szkół”. Zdobyliśmy punkty, które pozwoliły nam na zdobycie nagród – pomocy edukacyjnych, które organizator przesłał nam w dniu 01.12.2008r.
- z okazji Dnia Niepodległości przez Przewodniczącego Rady Miejskiej Pana Włodzimierza Kusaka przy udziale Pana posła Jacka Żalka w dniu 10.11.2008 został zorganizowany Bal Niepodległości na którym m.in. odbyła się licytacja prac wykonanych przez dzieci z naszego Stowarzyszenia prowadzona przez Pawła Małaszyńskiego i Ewę Kasprzyk. Uczestnicy Balu Niepodległości wylicytowali prace na kwotę 31.261 zł
- w dniu 31.10.2008r. został zorganizowany koncert w Kościele w Parafii Błogosławionej Bolesławy Lament w Białymstoku w którym swoje utwory prezentowały schole dziecięce „Boże Echo” z parafii Św. Andrzeja Boboli oraz „Sela” z parafii Błogosławionej Bolesławy Lament. W czasie koncertu można było składać środki finansowe na potrzeby edukacyjne Przedszkola Jasny Cel. W ten sposób pozyskano 586 zł.

6. Dane finansowe za 2008r.

Informacja o wysokości uzyskanych przychodów z wyodrębnieniem ich źródeł:

L.p.	Nazwa uzyskanych przychodów	Suma
1.	Składki członkowskie	2 555,00 zł
2.	Dotacje	760 208,09 zł
3.	Darowizny	294 038,66 zł
4.	Przychody finansowe	118,31 zł
5.	Pozostałe przychody	19,68 zł
X	Razem przychody	1 056 939,74 zł

Informacja o poniesionych kosztach na:

L.p.	Poniesione koszty na:	Suma
1.	Realizację celów statutowych	535 128,43 zł
2.	Administrację razem w tym: - zużycie materiałów i energii, - usługi obce, - podatki i opłaty - wynagr. z ubezpiec. i świadcz. - amortyzacja - pozostałe	170 888,56 zł 22 964,61 zł 3 102,03 zł 103,10 zł 136 322,32 zł 6 988,50 zł 1 408,00 zł
3.	Działalność gospodarcza	0 zł
4.	Pozostałe koszty	3 858,10 zł
X	Razem koszty	709 875,09 zł

Dane o:

L.p.	Dane	Suma
1.	Liczba osób zatrudnionych wg. Zajmowanych stanowisk	Podana w pkt.3 sprawozdania
2.	Łączna kwota wynagrodzeń za 2008 r.(admin. + projekty)	574 885,82 zł z czego: 497 859,42 zł wynagr. 77 026,40 zł zus
3.	Wysokość rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagr. wypłaconego członkom zarządu itd	0 zł
4.	Wydatki na wynagrodzenia z umów zlecenia	Zawarte w punkcie 2 niniejszej tabeli
5.	Udzielonych pożyczkach pieniężnych itd.	0 zł
6.	Kwoty na rachunkach bankowych na 31.12.2008r.	255 072,35 zł BRE BANK i Bank Spółdzielczy w B-stoku
7.	Wartość nabytych obligacji itd.	0 zł
8.	Nabyte nieruchomości itd	0 zł
9.	Nabyte pozostałe środki trwałe	16 711,06 zł – inwestycja w obcym środku trwałym (remont)
10.	Wartości aktywów i zobowiązań itd	Aktywa –310 502,11 zł; zobowiązania– 4 619,74 zł

Informacje o rozliczeniach Stowarzyszenia z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych, a także informacje w sprawie składanych deklaracji podatkowych

L.p.	Dane	Suma
1.	Urząd Skarbowy – podatek od wynagrodzeń	-
2.	ZUS – skłaki. od wynagr.	51,72 zł
3.	PIT 4 R za 2008r.	-
4.	CIT 8 za 2008r.	-

Uchwały Zarządu podjęte w 2008r.

Odpisy uchwał Zarządu Stowarzyszenia podjęte w roku 2008 stanowią załącznik do niniejszego sprawozdania.

Informacja o kontrolach przeprowadzonych w roku 2008r.

Praca stowarzyszenia w roku 2008r. była poddawana kontroli przez:

- Sanepid
- Kuratorium Oświaty w Białymstoku

W/w kontrole wypadły pozytywnie.

Salda kasy na dzień 31.12.2008r. - 472,56 zł

7. Krótka ocena efektów pracy Ośrodka – podsumowanie

W terapii cały czas stosowano głównie metodę Nauczania Kierowanego. Podczas terapii każde dziecko było pod opieką terapeuty, a jednocześnie pozostawało w grupie rówieśniczej z podobnymi problemami.

Głównym celem dalej było odpowiednie przygotowanie dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym do możliwie samodzielnego życia w społeczeństwie. Systematycznie realizuje to przez:

- kształtowanie umiejętności odczytywania i usprawnianie i rozumienia wyrazów,
- bogacenie słownictwa,
- usprawnianie i rozwijanie sprawności manualnych,
- rozwijanie wyobraźni,
- kształtowanie spostrzegawczości i uwagi,
- przyzwyczajanie do współdziałania w zespole,
- wdrażanie do ładu i porządku,
- kształtowanie prawidłowej pozycji: stojącej, siedzącej, leżącej, chodzącej,
- kształtowania umiejętności chwytu, uwalniania, fiksowania,
- kształtowanie orientacji w linii środkowej ciała.

Metoda ta przynosiła rodzinie następujące korzyści:

- włączała dziecko w system edukacyjno – terapeutyczny, co zapewniało poczucie bezpieczeństwa,
- umożliwiała współpracę z zespołem terapeutycznym, co dawało poczucie kompetencji i zaufania,
- uczyła organizacji codziennego życia dziecka i jego rodziny, co zapewniało poczucie normalności,
- dostarczała możliwości kontaktów z rówieśnikami i innymi rodzinami (np. imprezy), co dawało poczucie przynależności społecznej.

Ponieważ jest to proces, trudno określać bezpośrednie i natychmiastowe efekty.

Dzięki jednak systematycznej, ciągłej, kompleksowej, wieloprofilowej rehabilitacji można stwierdzić, że:

Praca w grupach zapewniła integrację rehabilitacji z elementami edukacji, terapii psychologicznej i logopedycznej w jednym czasie i miejscu. Przez to nastąpiła: coraz większa intelektualna, społeczna, komunikacyjna i fizyczna sprawność dzieci, co umożliwiło funkcjonowanie dziecka w rodzinie. Rodzice zaś mieli szansę podjęcia pracy zawodowej bez konieczności pełnienia całodobowej opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem w domu. Ponadto w grupach wsparcia mieli

zapewnioną pomoc psychologa, gdzie otrzymali wsparcie emocjonalne, nową wiedzę związaną z niepełnosprawnością dziecka, co zapewniło większe i bardziej świadome zaangażowanie rodziców w proces rehabilitacyjny. Poprzez łagodzenie stresu związanego z wychowywaniem dziecka niepełnosprawnego nastąpiło polepszenie jakości życia i funkcjonowania całej rodziny.

Dzięki zorganizowaniu opieki (w jednym miejscu i czasie bez obecności rodzica z możliwością jednoczesnego oddziaływania na wszystkie sfery) korzystając też z usług wieloprofilowo wykształconych terapeutów zapewniamy tańsze rozwiązanie w funkcjonowaniu takiej placówki niż organizacja w trybie kompleksowym, gdzie istnieje konieczności utrzymania wielu placówek specjalistycznych oddzielnie.

Zapobiegamy też izolacji społecznej dziecka, które ze względu na swoją niepełnosprawność nie znajduje nigdzie indziej miejsca. Zaspokajamy też jego potrzebę bycia w grupie z innymi dziećmi, uczymy ról i zachowań społecznych.

Poprzez wsparcie psychologiczne motywujemy rodziców, którzy widząc coraz lepszą sprawność dziecka i nabywając umiejętność opieki nad nim, mając też możliwość pracy zawodowej przez oddanie do placówki na kilka godzin dziennie, podejmują wysiłek opieki nad swoim dzieckiem.